No. 2201 Zaterdag 13 Maart 1926. 43ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Ontwerp-Begrooting voor 1927.

Memorie van Toelichting.

(Vervolg en slot.)

Art. 114. —Bouw van een koelhal voor geslacht vee.

De tegenwoordige koelhal is in de vleeschhal ondergebracht. Het geslacht vee, dat daarin opgehangen wordt, heeft veel te lijden van de ratten, hetgeen uit een hygienisch oogpunt zeer ongewenscht is. Bovendien is de hal ook te klein voor de tegenwoordige behoefte, zoodat meermalen het vleesch aan een der balken in de vleeschhal wordt opgehangen om te besterven. Teneinde aan dezen ongewenschten toestand een einde te maken, wordt een krediet aangevraagd voor den bouw van een nieuwe koelhal, die zal worden opgetrokken dicht bij de slachtplaats.

—Bouw van 25 militaire woningen voor het politiepersoneel.

Teneinde de gehuwde marechaussees, die uit Nederland gedetacheerd zullen worden bij de politiemacht op Curaçao, in staat te stellen een huis te bewonen, dat in gerief en prijs ongeveer overeenkomt met een door hen in Nederland verlaten woning, wordt het noodig geacht eenige woningen te bouwen op het domein „Steenrijk." Voor den dienst is het bovendien van belang dat de politiemanschappen in elkanders buurt wonen.

Van de huizen zal ten behoeve van den Lande huur worden gevorderd, die in evenredigheid zal staan met rente en afschrijving van het uitgegeven kapitaal.

— Aanschaffing van een nieuwe loodsmotorboot.

De eerste loodsmotorboot, die thans 12 jaar in gebruik is, eischt voortdurend herstelling, zoodat aanschaffing van een nieuwe boot in 1927 noodzakelijk is.

—Bouw van een nieuwe steiger in de Paardenbaai.

Verlenging van de tegenwoordige steiger in de Paardenbaai zal nooit een afdoende oplossing zijn van de pogingen tot verbetering van die baai. Er wordt daarom voorgesteld een dam te laten bouwen beoosten Fort Zoutman, waardoor de aanslib, die door de rooi achter gemeld fort in de Paardenbaai uitkomt, zal worden tegengehouden. Deze dam kan dan tevens tot laad- en lossteiger worden ingericht.

Aan de uitvoering van een dergelijk werk kon eerst worden gedacht toen de omstandigheden, die thans de ecomischen toestand van Aruba verbeteren, waren ontstaan.

— Vergrooten van het kommiezenkantoor en tolhuis op den steiger van Aruba.

Waar het kommiezenpersoneel tengevolge van uitbreiding van den handel, door de vestiging van de Lago Oil & Transport Co., van 4 tot 7 man moest worden uitgebreid, is het kantoor voor de kommiezen te klein geworden.

—Verlenging van den steiger te Kralendijk.

De behoefte tot verlenging van den steiger bestond reeds in 1925, doch kon toen wegens het uitvoeren van werken van grooter belang gevolgd door een langdurige ongesteldheid van den Gezaghebber, niet worden ter hand genomen. Voor 1927 wordt daarvoor wederom een krediet aangevraagd, doch de uitgaven worden f 1000,— hooger geraamd in verband met de stijging der arbeidsloonen.

—Veranderen van het kustlicht aan de Noordwestpunt van Bonaire in een acetelyne licht.

Het kustlicht aan de Noordwestpunt van Bonaire is als verkenningslicht voor de directe vaart van Europa naar Curaçao van groot belang. Door het tegenwoordig licht, dat met petroleum brandt, te veranderen in een acetelyne licht, zal het als verkenningslicht beter aan zijn doel beantwoorden en bovendien meer betrouwbaar zijn.

Artikel 115. In verband met de noodzakelijke uitbaggering van het Waaigat om als ligplaats voor zeilschepen te worden ingericht, wordt het krediet voor baggerdoeleinden 8000,— hooger geraamd.

Afdeeling VIII.

Artikelen 119 en 120. Het scheepvaartverkeer in de St. Annabaai nam zoodanig toe, dat uitbreiding van het aantal loodsen met 2 man onvermijdelijk werd. Omstreeks Juni van het afgeloopen jaar moest ondergeteekende tot hunne aanstelling overgaan en werd tevens de hulploods, die inmiddels voldoende praktijk gekregen had, tot loods bevorderd.

In verband met het voornemen van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij om in de Caracasbaai aan groote schepen de gelegenheid tot bunkeren van olie te verschaffen, werd een loods aangesteld, die dan speciaal voor de baai beschikbaar zou blijven. Inmiddels zal hij in de St. Annabaai dienst doen.

Het spreekt van zelf dat ook het aantal loodsmotorbooten moest worden vermeerderd, tengevolge waarvan ook het aantal matrozen en motoristen toenam en de kredieten voor loon en vergoeding van dat personeel hooger gesteld dienen te worden dan voor 1926. Door drukker gebruik, dat van die motorbooten gemaakt wordt, nemen ook de bedrijfskosten toe. De voor 1927 geraamd hoogere kredieten voor onderhoud en bedrijf van die booten zijn evenredig aan de in 1925 gedane uitgaven.

Naar aanleiding van plannen tot havenverbetering zal in 1927 op ruimen schaal peilingen moeten worden gedaan. Het gewone krediet van f 500 zal daarvoor niet toereikend zijn en meent ondergeteekende daarvoor een bedrag van f 4000 te moeten aanvragen.

Aan het personeel van de loodsmotorbooten wordt dienstkleeding verstrekt. De huur van het kantoor werd met 1 Januari 1926 verhoogd, om welke reden het krediet voor kantoorhuur en andere uitgaven met f 1140 is verhoogd.

Artikel 123. Het nieuwe verkenningslicht voor Willemstad brandt door middel van electriciteit. Voor stroomlevering en voor behoorlijk onderhoud is een bedrag van f 600 noodig.

De geleide lichten op dukdalven in het Schottegat, onderhoud, vernieuwing en bediening daarvan zullen ongeveer f 2.400,— kosten. Om deze redenen had het krediet f 3000,— hooger geraamd moeten worden.

Afdeeling IX,

Artikel 129. De uitvoering der werken van de watervoorziening zal afhangen van het advies door Prof. Kraus, op verzoek van Z. E. den Minister van Koloniën, is deze uit te brengen.

Indien wordt overgegaan tot de uitvoering der werken zullen daardoor fondsen beschikbaar moeten zijn, die door leening zullen zijn te verkrijgen.

Het Moderne Verkeer.

De Standaard schrijft:

„Het moderne verkeer treedt niet slechts op als een onbeperkt heerscher, die alles voor zijn wil doet buigen en naar wien heel het leven zich moet schikken en richten, — het is ook ontzettend wreed en doet het getal zijner slachtoffers nog steeds stijgen.

Aan een rede van den hoofdcommissaris van politie van Utrecht ontleent het blad eenige cijfers omtrent de statistiek der verkeersongevallen, cijfers, waarop de aandacht wel gevestigd mag blijven en waaruit blijkt dat in de groote steden in Holland de verkeersongevallen met *doodelijken afloop* aanzienlijk toenemen en in sommige plaatsen meer dan verdubbeld zijn.

En de spreker verwachtte nog meerdere stijging.

In het buitenland is toestand nog erger.

Dit wijst op een ernstig gevaar. Verbetering der wegen zal de veiligheid niet doen toenemen. Eer wordt snelheid en roekeloosheid er grooter door.

Men zegt, dat de voetganger ook niet vrij uitgaat, en dat zal wel zoo zijn.

Het is noodig, dat ook hij de regels van den weg kent en het onderwijs kan er op ingericht.

Vindingrijk is men ook in het vinden van allerlei middelen, om het leven zoo goed mogelijk te doen aanpassen bij de geweldige ontwikkeling van het verkeer.

Maar het schijnt ons toe, dat er twee voorname factoren zijn, die al te zeer worden vergeten: de waardeschatting van een menschenleven en het verantwoordelijksheidsbesef bij de liefhebbers van groote snelheden.

De groote resultaten van het snelle verkeer, de vruchten daarvan voor het leven, zijn allicht van veel minder beteekenis dan velen wel meenen. Maar afgezien daarvan, zou het niet verkeerd zijn, als men bij het verkeersonderwijs het ontzaglijk leed dat het moderne verkeer over ons leven brengt en de zware verantwoordelijkheid, die het doet dragen, op den voorgrond plaatste.

Niet ten onrechte is de vermaterialiseering van ons leven mee schuldig gesteld aan het bloedige gevolg van de verkeersontwikkeling van onzen tijd.

Het wordt, gaat het zóó door, zeker wel tijd dat het: *gij zult niet doodslaan*, een plaats op de waarschuwingsborden langs onze wegen verkrijgt.

Men gruwt om den oorlog om de vele menschenlevens die hij vraagt. En terecht.

Maar wordt het geen tijd ook eens op dien anderen geesel te letten, dien men thans als met een juichkreet: „het moderne verkeer" noemt?

***

Tot zoover *De Standaard*.

In aansluiting met het *ingezonden* stuk van de vorige week over de *oogverblindende* lichten der auto's voegen wij hier bij,— zeker wel tot genoeg van dien inzender, — een stukje, uitgeknipt uit een der Hollandsche bladeren.

Wij beschouwen deze methode niet als een definitieve oplossing. Deze verwachten wij veeleer van de autoriteiten en van het toezicht der politie.

Wij beschouwen het volgende veelmeer als een geschikt middel om zulke onwillige lichtmaniakken eens te laten zien en voelen hoe *oogverblindend* hun eigen licht is.

Ziehier het knipsel uit het Hollandsch blad.

„Ik sprak een wielrijder, die als beschermingsmiddel tegen de verblinde autolichten met succes. . . een spiegeltje aanwendt. Nadert hem zoo'n licht-maniak, dan weerkaatst hij met zijn spiegeltje dien chauffeur diens eigen licht in de oogen, waarop deze, zelf verblind, stoppen moet of hij wil of niet.

Mijn zegsman had al een paar maal het genoegen gesmaakt, dat zoo'n chauffeur hem uit nijd allerlei lieflijkheden toevoegde.

Zou in dit eenvoudige middel niet een vingerwijzing liggen, hoe men door het aanbrengen van een spiegel vóór aan auto's, onwilligen tot het dooven der scherpe lichten kan dwingen?

Fietsers hebben al een rood glaasje achter hun voertuig, spoorwegboomen zijn ook van roode glaasjes voorzien, een en ander om door de weerkaatsing van het auto-licht de chauffeurs te waarschuwen. Nu weer spiegeltjes aan den voorkant van auto's enz. Zoo naderen we wellicht met een stapje meer de veiligheid van den weg."

Mij dunkt, als men reeds tot zulke middelen zijn toevlucht neemt, dan blijkt daaruit wel duidelijk, welk een gevaarlijke last men van zulke lantaarns heeft in die plaatsen, waar het Bestuur verzuimde de gemeenschap te beschermen door het eenig afdoende middel: *een wettelijk verbod* en door op de uitvoering en handhaving er van streng toezicht te houden.

Bekendmaking.

Ondergeteekende deelt hierbij mede dat hij van af den 8sten dezer Zijne werkzaamheden heeft hervat.

Curaçao 8 Maart 1926.

De Praktizijn

J. L. C. MONSANTO.

3—1

HOLLANDSCHE BANK VOOR WEST INDIË
CURAÇAO

HOOFDKANTOOR: Heerengracht 471, AMSTERDAM.
BIJKANTOOR: CARACAS, Venezuela.

Statutair Kapitaal: fl 5,000,000.
Geplaatst & volgestort: fl 1,000,000.

Buitenlandsche Wissels
Vreemd Geld.
Deposito's & Spaar-rekeningen.
Credietbrieven & travelers' checks.
Uitvoering van Effecten-orders.
Verzilvering van coupons & dividend-bewijzen.
Incasseering van uitgelote obligaties. 3

KATHOLIEKEN IN DE CONTRAMINE.

Het katholieke tijdschrift *„America"* bevatte onlangs het volgende kernachtig artikeltje:

„Voor den gemakzuchtigen mensch, die de wereld neemt zooals ze nu eenmaal is, op conditie, dat ze hem niet belet volgens zijn eigen liefhebberij te leven, moet het wel den schijn hebben, dat de Katholieken toch eigenlijk een dwarsdrijvend volkje zijn. Ze zijn bijna altijd in de contramine, en doen maar zelden eens glad met de rest mee. Een echte Jantje-contrarie, zoo'n Katholiek!

't Is een feit, dat wij als Katholieken oppositie voeren tegen een heele boel dingen, die anderen maar kalm aannemen of zelfs ijverig verdedigen.

Zoo zijn wij volstrekt tegen het beginsel, dat de Staat zich niet hoeft te bekreunen om de moraliteit van zijn daden, alsof de Staat geen kwaad kon doen.

Wij staan lijnrecht tegenover het denkbeeld, dat de mensch eerder aan den Staat dan aan God moet gehoorzamen.

Wij verwerpen volstrekt de theorie, dat het kind aan den Staat toebehoort en niet aan de ouders; dat de Staat dus heeft te bepalen, hoe het kind onderwezen en opgevoed moet worden, en de ouders daar niet het laatste woord in hebben.

Wij zijn gekant tegen alle vormen van polygamie, gelijktijdige of opeenvolgende.

Wij bestrijden godslastering en onzedelijkheid, ook wanneer zij zich als kunst voordoen; alsmede 't zedelijk en godsdienstig anarchisme, dat zich „vrijheid" belieft te noemen.

Wij verwerpen de geboortenbeperking.

Wij kunnen geen vrede hebben met eene opvoeding, waar God buiten wordt gesloten, noch met eenig schoolsysteem, dat het onzen kinderen practisch onmogelijk maakt in godsdienst en zedenleer voldoende onderlegd te worden.

Wij hebben bezwaren tegen — maar waarom het lijstje nog langer maken? Want wij Katholieken voeren oppositie tegen den duivel en al zijn werken; en daar zijne werken in deze goddelooze tijden overtalrijk zijn, staan wij dikwijls in de vuurlinie en hebben wij maar zelden verlof; van demobilisatie kan nooit sprake zijn.

Wat sommige lijntrekkers ook mogen zeggen, een goede portie oppositie is onvermijdelijk voor een flinken Katholiek. Als een Katholiek merkt, dat hij nergens meer tegen behoeft te vechten, dan is hij òf in den Hemel, waar ongestoorde vrede heerscht, òf buiten de Kerk. Zoolang hij in de *strijdende* Kerk is, kan hij niet met de wereld meedoen, maar moet tegen veel zaken opponeeren, krachtig en duidelijk.

Sedert nu vier eeuwen hebben zich in de wereld allerlei wijsgeerige en godsdienstige stelsels ontwikkeld, die lijnrecht staan tegenover den geest van Christus; en een groot deel der maatschappij neemt daar genoegen mee en laat zich daardoor leiden, vooral in de kringen der staatslieden. Wij denken gaarne, dat het bij ons (in Amerika) anders is; en dat is deels gelukkig ook waar; maar dat zal slechts zoo lang duren, als wij waakzaam en vaardig zijn, om onze Christelijke opvattingen te verdedigen in dikwijls harden strijd.

Zeker, er is Goddank ook nu nog veel goeds in de wereld: de Kerk heeft mannen en vrouwen heiligverklaard, die bijna van onzen tijd zijn. Maar het zou een noodlottige dwaling wezen, met de macht van het kwaad geen rekening te houden.

Onze Zaligmaker zelf heeft gezegd: dat Hij niet den vrede, maar het zwaard is komen brengen; en zoolang er vijanden zijn van Hem, zullen wij dat wapenen moeten gebruiken. Een compromis, waarbij onze beginselen worden ten offer gebracht, is geen wapenstilstand, maar een schandelijke nederlaag.

En laten wij nooit uit 't oog verliezen, dat zoowel het oogmerk als het gevolg van onze oppositie opbouwend is. 't Is ons niet te doen om in de contramine te zijn. Als wij betoogen, dat een opvoeding zonder godsdienst verkeerd is, pleiten wij tevens voor een godsdienstige en zedelijke opvoeding. Oppositie tegen naaktcultuur, zedenverwildering, echtscheiding enz. is tevens verdediging van huisgezin en maatschappij.

Wij strijden niet enkel voor de uitroeiing van het kwaad, maar vooral ook voor den bloei van het goede. Onze oppositie is geen dwarsdrijverij, maar constructieve arbeid. 't Is geen schande, maar een eer voor ons, dat wij in veel punten niet met de oppervlakkige massa meedoen. Laten wij er dus, waar 't pas, geeft rond voor uitkomen. *Non enim erubesco Evangelium*: want ik schaam mij niet over het Evangelie, het is immers een kracht Gods ter zaligheid."

Gevestigd:

E. S. C. de Veer Abrahamsz.

(oud-Adv. Gen.)

NOTARIS.

Kantoor:
Bovenverdieping der Afd. Bankzaken
v/d HH. M. E. Curiel & Sons.
Kamer No. 3.
Opgang „Keukenstraat".
SPREEKUREN: 8.30—12 v.m.

3—2

SOLE IMPORTERS: MENSING & Co.